

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ที่จะวิเคราะห์เนื้อหาของแบบเรียนไทยที่กระทรวงศึกษาธิการให้การยอมรับ ระหว่าง พ.ศ. 2475 ถึง พ.ศ. 2516 ที่สะท้อนให้เห็นการให้ความหมายทางการเมืองแก่การเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 และระบอบประชาธิปไตย โดยใช้ทฤษฎีการตีความความหมาย (Hermeneutics) เป็นเครื่องมือในการวิจัย สมมติฐานการวิจัยมีว่า **เนื้อหาของแบบเรียนไทยในช่วงระหว่าง พ.ศ. 2475 ถึง พ.ศ. 2516 ให้ความหมายเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 และระบอบประชาธิปไตย ในทางที่เป็นเครื่องมือเพื่อสร้างความชอบธรรมให้แก่กลุ่มชนชั้นนำผู้มีอำนาจในการปกครองแต่ละช่วง และจึงเปลี่ยนแปลง และผันแปรไปตามบริบททางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม**

การวิจัย พบว่า เนื้อหาของแบบเรียนที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 และระบอบประชาธิปไตย มีลักษณะสอดคล้องกับแนวความคิดของผู้นำทางการเมืองที่เปลี่ยนแปลงไปในแต่ละช่วง เพราะรัฐบาลทุกสมัยมีนโยบายที่ให้ความสำคัญกับการปรับปรุงเนื้อหาของแบบเรียน และหลักสูตรการเรียนการสอน จึงไม่มีแบบเรียนเล่มใดที่ไม่สนับสนุนกลุ่มผู้ที่มีอำนาจทางการเมืองอยู่ในขณะนั้น เพราะผู้มีอำนาจในการปกครองต่างก็ปรารถนาที่จะใช้แบบเรียนเป็นเครื่องมือในการกล่อมเกลาคิดทางการเมืองของประชาชนให้มีลักษณะเป็น “พลเมืองดี” ในแบบที่สอดคล้องกับระบอบการปกครอง เพื่อสร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้มีอำนาจทางการเมืองนั้นๆ

This thesis uses hermeneutics theory and qualitative research methods to analyze the contents of Ministry of Education - approved textbooks in terms of political meaning construction on the 1932 event. The textbooks analyzed were published between 1932 and 1973. The hypothesis is that the contents changed according to the political, economic and social contexts and gave meaning to the 1932 event and “the democratic system” in such a way as to give legitimacy to the political elites of the consecutive regimes.

The study found that the contents of the textbooks on the 1932 event and “the democratic system” were harmonious with the political ideas of the government of power holders in each period. This is because all of the governments had policies of revising the textbooks and the curricula. Therefore, it was found that there were no textbooks which did not support the group that held power at that time. This is because governmental power holders always wanted to use textbooks as a political socializing instrument to produce “good citizens” in ways congruent with the political regime favored by the governmental power holders so as to legitimize their power.